Vakopleiding Boomverzorging voor meer gekwalificeerd personeel

Een jong vak een gezicht geven

Wie Rogier van Dijk spreekt, treft een gepassioneerd boomverzorger, een man die zich volledig inzet voor de toekomst van zijn vak. Niet zo gek dus dat de eigenaar van Quercus Boomverzorging de initiator is achter de gespecialiseerde vakopleiding Boomverzorger. “We springen in een gat”, zegt Van Dijk overtuigend. Maar hij vindt nog een hoop bomen op de weg.

Rogier van Dijk

Aan het begin van dit schooljaar zijn op twee plaatsen in Nederland samen ruim dertig mensen aan de opleiding tot boomverzorger begonnen. Volgens een leerlingstelselsysteem, waarbij ze één dag per week naar school gaan en vier dagen werken, maken de studenten zich op om European Treeworker (ETW’er) te worden: een Europees erkende status die aangeeft dat zij over een allround kennis van boomverzorging beschikken. Bestuurslid van de VHG-vakgroep Bomverzorging Rogier van Dijk is maar wat blij met de start van de opleidingen op de vestigingen van Helicon Opleidingen in Eindhoven en Apeldoorn: “We willen de interesse in het vak kanaliseren en zorgen voor meer vakbekwame mensen. Boomverzorging is nog een jong vak, het moet nog een gezicht krijgen. Met het ETW-certificaat is dat al enigszins gebeurt, nu moeten we de mensen binnenhalen. Daartoe ontbrak het nog aan een aan herkenbare reguliere opleiding.”

Klein vak

Volgens Van Dijk, in het dagelijks leven directeur van Quercus Boomverzorging in Gasselte, vlakbij Assen, zijn veel potentiële boomverzorgers aangewezen op de cursussen Bos- en natuurbeheer en Land, water en milieu van de diverse AOC’s in het land. “In die cursussen is wel aandacht voor boomverzorging, maar slechts tijdens een paar lessen. Ons vak is te klein voor een volledige cursus op alle AOC’s verspreid over het land. Er zijn in Nederland zo’n vijfhonderd ETW’ers en wij denken dat er behoefte is aan maximaal vijftienhonderd. Voor de branche zelf is dat échter wel een flink aantal en daarom springen wij met de opleiding Boomverzorging in een gat.”

Dragers

Naast Helicon Opleidingen is ook het Wellantcollege in Houten inmiddels in dat gat gesprongen. Geïnteresseerde leerlingen kunnen zich daar vanaf volgend schooljaar melden. “De bedrijven in de branche moeten samen met de twee scholen de dragers van het project worden, zij moeten het handen en voeten geven. Maar er is ook betrokkenheid van het Nederlandse onderwijsstelsel nodig. Scholen moeten leerlingen naar onze vakopleiding sturen. Dat geldt ook voor de AOC’s. Als een jonge leerling zich meldt bij het AOC in Leeuwarden met het doel boomverzorger te worden, moet het AOC hem doorsturen naar Apeldoorn, want alleen daar is de enige noordelijke ETW-opleiding via het leerlingsstelsel gevestigd. Niet bij het AOC, in tegenstelling tot wat sommige scholen beweren. Bedrijven moeten daarnaast inzien dat zij de opleidingen en de leerlingen moeten ondersteunen, bijvoorbeeld door praktijkarrangementen aan te bieden. Ze moeten ervoor zorgen dat de leerling díe omgeving krijgt die hij nodig heeft. En bedrijven moeten zoveel verantwoordelijkheid tonen dat zij een baangarantie geven.”

Vmbo’ers

De vakopleiding Boomverzorging richt zich op vmbo’ers met niveau 3 die de fijne kneepjes van het vak willen leren. Vijftien-, zestienjarigen dus. De ruim dertig man die in augustus in Eindhoven en Apeldoorn zijn begonnen, zijn iets ouder. Van Dijk: “Het zijn jongens die al praktijkervaring en een baan hebben en dus ook op een andere manier voor het ETW-certificaat hadden kunnen gaan. Maar ze hebben bewust voor deze opleiding gekozen en zijn daar heel blij mee. Door hun niveau kunnen ze de opleiding met twee jaar afronden, voor starters zal dat drie jaar zijn.” Als het aan Rogier van Dijk ligt kunnen die starters straks op meer plaatsen in het land aan de slag. “Landelijke spreiding is erg belangrijk. Natuurlijk is veel reizen inherent aan het vak, maar voor jongens van vijftien of zestien jaar is het toch wel prettig dat ze dicht bij huis naar school kunnen.”

Presenteren

Van Dijk kondigt aan dat we nog maar aan de vooravond staan van een periode waarin de boomverzorgingsbranche zich luid en duidelijk gaat presenteren. “We willen actief aan acquisitie gaan doen, samen met onderwijsinstellingen en bedrijven. Zo willen we ons presenteren op vmbo-scholen en moet de website www.boomverzorgerworden.nl een virtueel trefpunt worden waar iedereen die iets met de opleiding te maken heeft, terecht kan. Collega’s die een specialisatie hebben die ze graag onder de aandacht willen brengen bijvoorbeeld. Verder is er een coördinator aangesteld die partijen bij elkaar kan brengen. Zoals potentiële leerlingen die nog geen werkplek hebben, maar ook bedrijven die geen leerlingen onder kunnen brengen maar wel van afgestudeerden gebruik willen maken.

Oproep

Rogier van Dijk wil bedrijven in de branche en AOC’s oproepen mee te werken aan het slagen van de vakopleiding Boomverzorging. “Bedrijven: stimuleer nieuwe, jonge werknemers om gebruik te maken van deze opleiding en geef ze de middelen om te slagen, bijvoorbeeld door praktijkarrangementen aan te bieden. AOC’s: werk mee aan het doel van het project, kijk voorbij je eigen grenzen en stuur geïnteresseerden door. Er is nu iets neergezet, maar er moet nog wel handen en voeten aan worden gegeven. Er zal actief campagne gevoerd gaan worden voor de opleiding, maar betrokkenheid en inzet van AOC’s en bedrijven is hard nodig. Het eindresultaat is beter als je samenwerkt.”

We moeten met zijn allen voor het gemeenschappelijke doel gaan. Dit moet dé landelijke standaard praktijkopleiding worden voor jonge mensen die het vak van boomverzorger willen leren.”

Vorm

Toch moet de samenwerking nog verder vorm krijgen en dat wordt nog lastig zat, realiseert Van Dijk zich. “Het gaat dan bijvoorbeeld om AOC’s die voor zichzelf kiezen en leerlingen voor opleidingen binnenhalen waarin maar zijdelings aandacht is voor het vak van boomverzorger. Concurrentie zou niet ten koste mogen gaan van de kwaliteit, maar dat gebeurt nu wel. Maar ook bedrijven in de branche moeten meer hun verantwoordelijkheid nemen. Het aanbieden van praktijkarrangementen staat nog in de kinderschoenen en moet veel beter. Bedrijven zijn soms bang dat ze voor de concurrentie opleiden en dat is misschien wel zo, maar we hebben ook een gemeenschappelijk belang. En dat is jonge mensen enthousiast maken voor dit vak. Dit project is ontstaan in een tijd dat er dringend personeel nodig was. Dat is nu wat minder, maar er zal altijd behoefte zijn aan goed gekwalificeerd personeel. Als ik voor mijn bedrijf een ETW’er nodig heb, kan ik hem simpelweg niet vinden. Daarom is er behoefte aan deze opleiding. We springen in een gat, daar ben ik van overtuigd.” ■